

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра китайської філології

Курсова робота з китайської філології на тему:

ФУНКЦІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ РАХІВНИХ СЛІВ У СУЧАСНІЙ
КИТАЙСЬКІЙ МОВІ

Студентки групи Кит05-22
факультету східної і слов'янської філології
денної форми навчання
Освітньої програми Китайська мова і література та
переклад, західноєвропейська мова
Спеціальності 035 Філологія
Спеціалізації 035.065 Східні мови та літератури
(переклад включно), перша – китайська

Діхтяренко Марії Романівни

Науковий керівник: доц. Костанда Ірина

Олександрівна

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНЕ ПОНЯТТЯ ТЕРМІНУ РАХІВНЕ СЛОВО, ЇХ КЛАСИФІКАЦІЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ	6
1.1 Проблематика появи та визнання рахівних слів у сучасній китайській мові.....	6
1.2 Рахівне слово та необхідність його використання.....	9
1.3 Класифікація рахівних слів	12
Висновки до розділу 1.....	14
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ФУНКЦІЙ РАХІВНИХ СЛІВ	17
2.1 Практичне використання рахівних слів у китайському реченні.....	17
2.2 Порівняння використання рахівних слів у китайській мові та в японській мові	23
Висновки до розділу 2	30
ВИСНОВОК	32
论文摘要.....	34
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	35

ВСТУП

Китайська мова має велику кількість відмінностей від слов'янських мов, до яких і входить українська. Ми всі знаємо, що китайська мова є кореневою (ізоляційною) мовою, тобто слова не мають ніякої видозміни. Через це граматика є надзвичайно важливою для китайської мови.

У кожній мові є певні граматичні особливості, які поглиблюють та прикрашають її, ці особливості відображають менталітет та культуру народу. У китайській мові такою особливістю є рахівні слова. Тому вивчення рахівних слів є важливим і необхідним не тільки для іноземців, але й для самих китайців, тому що не коректне вживання рахівних слів при розмові чи письмі, може призвести до певних проблем розуміння.

Актуальність роботи полягає на спрямованості вивчення особливостей граматики китайської мови. Оскільки, носіїв китайської мови та бажаючих вивчити її велика кількість, ця робота є доцільною для повноцінного розуміння класифікаторів у цій мові. Роль Китаю як глобального лідера у політичній, економічній та культурній сферах нагадує про важливість осмислення та вивчення китайської мови та культури. Функціональні особливості рахівних слів у сучасній китайській мові мають вирішальне значення для успішного вивчення та використання мови, особливо у зростаючому числі людей, які намагаються опанувати її як іноземну. Зрозуміння цих особливостей сприятиме розробці більш ефективних методик вивчення та покращенню мовної комунікації з китайськомовними співрозмовниками. Дослідження даної теми також має важливе значення для бізнесу, туризму, дипломатії та інших сфер, де взаємодія з китайськомовними партнерами є ключовою. Таким чином, дана робота внесе вагомий внесок у підготовку фахівців з китайської мови та сприятиме розвитку культурного та мовного обміну між Китаєм та іншими країнами.

Метою курсової роботи є дослідження функціональних особливостей рахівних слів у сучасній китайській мові:

Досягнення **мети** передбачає розв'язання таких **завдань**:

- Дослідження історії появи терміну та використання рахівних слів у китайській мові;
- Структуризація рахівних слів у залежності від сфери використання;
- Вивчення основних функцій рахівних слів у реченні, взаємодія числівника + рахівного слова + іменника.

Об'єктом дослідження є рахівні слова в сучасній китайській мові.

Предметом дослідження є функціональні особливості рахівних слів.

Методи дослідження: виконуючи цю курсову роботу використовувалась велика кількість різних методів дослідження, а саме: метод аналізу, який допоміг виділити основні функції рахівних слів; метод аналогії, за допомогою такого методу я змогла зробити самостійні умовиводи та проаналізувати прочитані джерела. Також для практичної частини був використаний метод спостереження, який привів до фіксації всіх особливостей предмету вивчення. Метод дедукції за допомогою якого були зроблені висновки про окремі факти на основі загальних положень. Описовий метод, за допомогою якого були описані окремі рахівні слова китайської мови. Порівняльно-історичний метод, за допомогою було досліджено поява рахівних слів у сучасній китайській мові.

Практичне значення цього дослідження є використання його для подальшого аналізу та поглиблення своїх знань у граматиці китайської мови. Також цю роботу можна використовувати в процесі викладання таких дисциплін, як «Практична граматика китайської мови», «Китайська мова» та «Теоретична та практична граматика китайської мови» в університеті або спеціалізованій школі.

Наукова новизна даної роботи виявляється у систематичному та глибокому аналізі функціональних характеристик рахівних слів у сучасній китайській мові з використанням передових методів та підходів лінгвістики. Робота має на меті ретельно проаналізувати семантику, синтаксичні функції та соціокультурний контекст рахівних слів, а також розробити класифікацію, що сприятиме кращому розумінню та використанню цих слів у мовному спілкуванні. За допомогою отриманих даних можна буде розробити ефективніші методики вивчення китайської

мови та використання її у практичних сферах, що робить цю роботу важливою для подальших досліджень у галузі лінгвістики та навчання мов.

Структура: Робота вміщає в себе вступ, два розділи, висновки, анотацію та списку використаної літератури. Повний обсяг роботи складає 35 сторінок.

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНЕ ПОНЯТТЯ ТЕРМІНУ РАХІВНЕ СЛОВО, ЇХ КЛАСИФІКАЦІЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ

1.1 Проблематика появи та визнання рахівних слів у сучасній китайській мові

Усі ми знаємо, що китайська мова є одною з найскладніших мов світу. Відповідно до цього твердження граматики також є складно. Граматика китайської мови має велику кількість особливостей та вона не схожа ні на жодну іншу мову. Велика кількість філологів досліджують китайську мову продовж багатьох років. Тому для повного розуміння теми, потрібно поглибитись в історію появи та використання рахівних слів.

Вивчення походження та розвитку класифікаторів забезпечить не тільки краще розуміння природи класифікаторів, але й обставини, які можуть мотивувати розвиток цієї типологічної особливості в мовах класифікаторів.

Рахівні слова зустрічаються по всій Східній Азії (Китай, Японія та Корея) та Південно-Східній Азії (В'єтнам, Таїланд, Бірма тощо). Оскільки мови-класифікатори в цій області, особливо в Південно-Східній Азії, мають певні типологічні особливості те, як класифікатори походять у цих мовах, стало темою, яка викликає зростаючий інтерес серед лінгвістів протягом останніх кількох десятиліть. Те, як виникли рахівні слова, відрізняється від мови до мови; Різне походження та умови. Тому дізнаємось, як виникли класифікатори в китайській мові.

Серед мов Азії китайська історично справляла сильний вплив на інші мови в цьому регіоні, що відображено в масовому запозиченні ними китайської мови, розмовної та письмової. Такі запозичення включали класифікатори (наприклад, Downing 1984 для японської мови, Nguyen 1957 для в'єтнамської мови, F. Wang 1985 та 1983 для Miao, Wei та Oin 1979 для Zhuang тощо). Більш того, використання класифікаторів в Китаї має довгу історію. Класифікатори використовувалися в китайській мові більше трьох тисяч років. Сучасна структура рахівних слів бере свій

початок у період 围巾南北朝 Weijin Nanbei Chao, тобто в третє – п'яте століття нашої ери (Liu, 1965).

Класифікатори як граматична категорія стали обов'язковими в період 宋 (Song) приблизно в одинадцятому столітті. Довга історія письмових записів китайською мовою може бути використана, щоб простежити розвиток класифікаторів у всіх східних мовах. Ще одним показником, що перші рахівні слова з'явилися саме в китайській мові це те що найстаріші історичні документи були написані китайською мовою і в них використовувались класифікатори, які не зустрічались в інших мовах Азії. Таким чином, вивчення розвитку класифікаторів у китайській мові є не лише цінним саме по собі, але також стане корисною довідкою для вивчення класифікаторів інших азіатських мов.

На сьогоднішній день залишилися деякі ключові проблеми, що стосуються класифікаторів у китайській мові. Центральними з них є питання походження та розвитку класифікаторів у китайській. Деякі дослідження припускають, що класифікатори в китайській мові були запозичені з Tai languages (Тай-кадайські мови - це родина тональних мов, якими розмовляють на півдні Китаю (провінція Хайнань) та в Південно-східній Азії. Тай-кадайські та китайські мови сильно вплинули одна на одну, так що тепер не так просто визначити що звідки було запозичене. Раніше вважалося, що між тайською та китайською мовами існує родинна спорідненість, але зараз цей погляд став під сумнів через те, що їхні подібності в основному пояснюються взаємними запозиченнями.) (МАЙВІК СОЛЮШНС, 2015) Також інші дослідники пропонують такі варіанти появи класифікаторів: так як іменники в китайській мові не відмінюються за числом, деякі пов'язують появу класифікаторів у китайській мові з протиставленням іменників підрахунку маси та числа, тоді як інші стверджують, що китайські класифікатори були мотивовані допомогти мовцям і слухачам запам'ятати великі числа. Деякі лінгвістичні дослідження класифікаторів інших мов запропонували, що система чисельних класифікаторів «має тенденцію з'являтися спочатку як фокус, особливо у відповідях на кількісні запитання, а потім поширюється на інші граматичні [Введіть текст]

конструкції. Тут і виникає питання чи те саме буде стосується китайської мови? Враховуючи триваючі дебати щодо цих питань і багато питань, які залишаються без відповіді, ми спробуємо розібратись та знайти відповіді на питання, які нас цікавлять. (Wang, 1994)

Китайська мова та її граматики має дуже глибоку та давню історію. Існує велика складність визнання класифікаторів (рахівних слів), як самостійним і незалежним класом слів у сучасній китайській граматичній системі. На тлі цього навіть була велика кількість дебатів з приводу, як ж потрібно назвати цей граматичний клас. Причиною цього є вплив історії на цю граматичну одиницю.

У першій опублікованій у 1898 р. книзі китайської граматики Mashī Wentong, вчений Ма Цзяньчжун заявив, що загалом усі іменники, які мають відношення до звичайних об'єктів, мають так звану «іншу назву», вони і використовуються перед об'єктами для їхнього підрахунку. Він навів такі приклади цих «інших слів»: 乘 (sheng) використовується для карет; 師 (shi) для військових загонів з 2500 людей; 里 (li) для мешканців спільної громади, яка включає в себе 25 сімей. Усі тип слів він назвав 群名 (qún míng, групові іменники). Помітивши існування цих явищ у китайській мові, вчений Ма Цзяньчжун не виділяв різниці між цим класом слів і звичайними іменниками. (Jiang, 2017)

У 1924 році вчений Лі вперше використав 量词 (liàngcí, кількісне слово) для позначення цього класу слів. Він також є першим вченим, який визнав важливість цього класу слів, стверджуючи, що «кількісні слова» використовуються на постійній основі в китайській мові. Однак, дивлячись на використання цього класу слів, вчений Лі все ще вірив у те, що вони прості іменники для лічби.

Вчений Лю в 1944 році назвав цей клас слів 单位词 (dānwèicí одиничне слово), а пізніше в 1953 році назвав цей клас слів 副名词 (fù míngcí, прислівник). Лю досяг прогресу, вказавши на різницю між тим, що він називав під іменниками, і звичайними іменниками, а також підкресливши граматичні функції, пов'язані із «під іменниками». Усвідомлюючи різницю між цим класом слів і іменниками, всі

все одно об'єднав під іменники зі займенниками. Знову не сприймаючи цю граматичну одиницю, як самотійну та незалежну.

Справжній прорив відбувся після появи книги Ding, яка була опублікована в 1961 році, дана книга вважається однією з найвидатніших праць із сучасної китайської граматики, опублікованих у Китаї. У даній роботі 量词 (liàngcí, рахівне слово) було прийнято як класифікатор, і вперше його розглядали, як самотійний клас слів. У цій книзі 量词 нарешті посідає позицію незалежної одиниці у китайській граматичній системі. Термін «рахівне слово» був прийнятий для подальших вивчень та досліджень даної граматики. (Wang, 1994)

Після того, як 量词 (liàngcí «рахівне слово») нарешті було визнано самотійним класом слів, дебати щодо його назви не закінчились. Дискусія зосередилася на питанні, як саме варто називати цю групу слів 量词 (liàngcí «рахівне слово») чи 单位词 (dānwèicí "одиничне слово").

Спираючись на історію походження ми бачимо, що вимірювальні слова/класифікатори розглядалися як «підіменник» або як «рахівне слово», і для терміна знадобилося багато часу, щоб утвердитись самотійною граматичною категорією та визнати загальним терміном. Незважаючи на те, що 量词 (liàngcí «рахівне слово») став загальноживаним терміном, його природа та внутрішня підкатегорія все ще є предметом дебатів серед науковців у цій галузі. Багато хто вважає, що насправді рахівні слова нічого не вимірюють; натомість вони вказують на форму чи зміст референтних іменників. Проблемою найменування слугувала фундаментальна проблема: яка природа та функція цієї групи слів? (Song Jiang, 2017)

1.2 Рахівне слово та необхідність його використання

Досліджуючи основні граматичні книги, які були видані в Китаї та які мають великий вплив на розвиток граматики, можна помітити, що самі китайці не дають повноцінного пояснення, що ж таке рахівні слова або класифікатори. Причиною цього є постійне, буденне використання цих службових слів. У цю саму чергу для

людей, які ж вивчають китайську мову, ця частина граматики стає не зрозумілою, оскільки рахівні слова не є сильно поширеним явищем для інших не східних мов.

Рахівні слова, так звані класифікатори – це слова службові слова, які вказують на конкретність об'єкта, предмета або дії, з метою зазначення їх кількості.

Види рахівних слів за категоріями:

- Опис видів – означає опис людей, тварин, транспортних засобів за їхніми спільними рисами.
- Характеристика дії – описують характер виконання дії (речі, які можна схопити/тримати в руках 四把椅子 sì bǎ yǐzi 4 стільці, 一把花 bǎ huā букет квітів; пара речей, які можна розділити 一双鞋 shuāng xié одна пара взуття)
- Опис форми – для опису довгих та вузьких речей 一条裤子 chūān kùzi одна пара штанів.
- Опис посудів для зберігання – для пляшок, тарілок, чашок і тощо. 两碗米饭 liǎng wǎn mǐfàn дві тарілки рису.
- Опис одиниць іменників – гроші 十元/块钱 shí yuán/kuài qián (罗飒岚. 2008)

Ці службові слова приєднуються до числівника та позначають певну однорідну, схожу за певними критеріями категорію предметів. Кожного дня у нашому житті виникає ситуація коли нам потрібно конкретизувати певну кількість предметів, у залежності від форми, розміру або категорії предметів. Тому при їх лічбі до числівника додається один із багатьох рахівних слів. Використання певного рахівного слова не є випадковим і не відбувається лише за бажанням людини, а залежить від певної категорія до якої відноситься цей предмет. Також рахівні слова можна розділити за семантикою функції на дві категорії: конкретні лічильні міри та абстрактні лічильні слова. Якщо рахівне слово безпосередньо пов'язане із конкретною зовнішньою формою його об'єкта і викликає пряму асоціацію мовця вони на й відносяться до категорії конкретних рахівних слів. У свою чергу до категорії абстрактних рахівних слів входять ті слова, які не мають очевидного [Введіть текст]

відношення до об'єкта та його зовнішнього образу, і їх використання в основному покладається на абстрактну думку мовця. Таким чином, у китайській мові є близько 100 категорій класифікаторів. Кожна яка об'єднана за спільними ознаками: форма, стан, розмір, живий чи неживий предмет і тд). Існує і таке, що до деяких груп іменників можна використати декілька лічильних слів, це все залежить від емоційного стану та посилу під час в розмови. Прикладом є використання класифікаторів 个,位,口 з іменником 人. У китайській мові 个 (gè) є загальним рахівним словом, яке можна використовувати як для людей, так і для багатьох інших об'єктів. 位 (wèi) - це класифікатор, який спеціально використовується для вияву поваги до людей, наприклад, у офіційних титулах або посадах. 口 (kǒu) - це слово, яке використовується для підрахунку членів родини або членів домогосподарства. Кожне лічильне слово має власне специфічне вживання залежно від контексту, у якому воно використовується.

Також великою проблемою для людей, які вивчають китайську мову є чи потрібно використовувати рахівні слова (класифікатори) зі всіма іменниками. Більшість іменників у китайській мові потребують рахівне слово, винятком є лише власні назви (імена та назви країн). Також рахівні слова вживаються з деякими займенниками, таких як:

- ❖ Вказівні займенники: 那 і 这 (той, цей) : 那个人 na ge ren – та людина, 这个人是谁? zhège rén shì shéi? – хто ця людина?
- ❖ Після 每 (кожний) : 每个人 měi gè rén (кожна людина) .☐
- ❖ Після питальних займенників 哪 (котрий?) і 几 (скільки?), 哪个东西? котрі речі? 买了几本书? Скільки книг було куплено?;
- ❖ Також рахівне слово може вживатися з 多少 duōshao “скільки?”, але це не є обов'язковим. ☐

Ознайомившись вперше з таким поняттям, як рахівні слова дуже важко зрозуміти для чого їх потрібно використовувати. Уявімо, що ми хочемо сказати китайською «собака». Для цього нам потрібно використовувати правильне рахівне

слово 只 (zhī, використовується для птахів та деяких видів тварин) . Дивлячись на структуру числівник + рахівне слово + іменник, наша фраза утвориться за даною схемою:

«Собака» китайською мовою 狗 (gǒu). Як ми вже знаємо рахівне слово, яке поєднується з тваринами – 只 (zhī), так як ми хочемо сказати про одну собаку нам знадобиться числівник 一 (yī). Таким чином, ваша фраза буде звучати так: 一只狗 (yī zhī gǒu; одна собака). Тепер припустімо, що ми хочемо сказати про декілька собак, тобто утворити множину. Саме зараз можна прослідкувати відмінність китайської мови від інших мов, а саме у порівнянні з українською. Множина від однини утворюється за допомогою зміни закінчення або наголосу, отже «одна собака» буде звучати в множині як «три собаки». На щастя, китайська мова ізолююча, тому іменники не мають спеціальної форми множини. Вони залишаються незмінними незалежно від того, множина вони чи однина. Отже, для того щоб створити китайський еквівалент української множини, нам вистачить замінити китайський числівник один (一 yī) на китайський числівник три (三 sān), щоб утворити фразу 三只狗 (sān zhī gǒu; три собаки). (Wang, L 1994)

1.3 Класифікація рахівних слів

Як вже було вище сказано рахівні слова описують предмет за певними характеристиками та кілька рахівних слів можуть мати спільну сферу використання. Але існує певна проблема у розподіленні класифікаторів на чіткі групи. Проблема закладається в тому, що вони ніби схожі за семантичними ознаками, але різняться у глибинному перекладі та використанні. Тобто у спеціальних словниках та книгах ми не зможемо знайти чіткого розподілення, а побачимо там тільки перелік всіх рахівних слів та пояснення їх вжитку. Знову виникає велика кількість дискусій та тему класифікацій 量词. Вчені Лю (1957) і Го (1979) є представниками вчених, які класифікують рахівні слова на іменні рахівні слова, дієслівні рахівні слова та прикметникові рахівні слова. Деякі вчені далі класифікують рахівні слова на кілька невеликих груп. Вчений Не (2001), класифікує рахівні слова на шість груп:

індивідуальні рахівні слова, групові рахівні слова, розділові рахівні слова, запозичені рахівні слова, тимчасові рахівні слова та рахівні слова міри .

Вчений Шао (1993) класифікує слова за такими ознаками як: ті що мають очевидну зовнішність характеристики (外形特征类), без зовнішніх характеристик (非外形特征类), а також ті, що вказують на приміщення (附容处所类). Він також робить іншу класифікацію за функціями сполучення семантики рахівних слів: спеціальні рахівні слова (专用型), конкретні рахівні слова (合用型) і універсальні рахівні слова (通用型). (Song Jiang, 2017)

Отже, як ми бачимо, що знову відбувались суперечки класифікації рахівних слів. Єдиний поділ який достовірний і не викликає ніяких сумнівів це поділ на дві основні групи: іменні та дієслівні рахівні слова.

Іменні рахівні слова поєднуються з іменниками і вказують до якої категорії належить даний іменник. Рахівне слово обирається спираючись до якого класу належить іменник. Іменні рахівні слова представляють одиниці людей і речей (一个人、两把椅子、十双袜子) і одиниці вимірювання. Такі слова багаті й колоритні, з чим не зрівняються іноземні мови. До іменних рахівних слів відноситься універсальне 个. Він використовується з багатьма різними іменниками включаючи людей і речі (买了三个苹果– куплено три яблука,一个星期- один тиждень). Це не надає жодного значення іменнику з яким використовується 个. Зазвичай вимовляється нейтральним тоном. Це універсальне слово використовується з іменниками до який немає спеціального архівного слова. Також при розмовні мові рахівні слова досить часто замінюються на 个 (коли мовець не хоче надавати офіційного статусу розмові або вважає спеціальне рахівне слово недоречним або старомодним).

Тобто рахівне слово 个 виражає невизначеність (не відносить іменник до певної категорії) для ясності ми можемо перекласти його як деякий/будь-який/один. Звісно при перекладі з китайської на українську у більшості випадків ми не будемо перекладати його таким чином. Більшість людей навіть не помічають, що при

розмові заміняють більшість класифікаторів на 个, цей процес називається нейтралізацією класифікаторів. Використання універсального слова переважає у декілька сотень раз, але це не означає що всі рахівні слово будуть замінені 个. З певними групами іменників такі заміни неприйнятні. (陈军, 2017)

Дієслівні рахівні слова вживаються разом з дієсловом. Коли дієслово вживається більше одного разу, воно також вимагає архівного слова, яке супроводжує його. Таким чином, рахівне слово діє як спосіб підрахунку частоти або повторення дії. Найпростіший, який ви, мабуть, уже знаєте, це 次 (cì) 去过两次 – сходити два рази, 看五次 – подивитись п'ять разів. У китайських реченнях ці вимірювальні слова стоять після дієслова. Ми також повинні знати, що, як і до іменників, до деяких дієслів додаються спеціальні класифікатори. Проте основним словесним рахівним словом є 次, як кількість «разів», коли щось робиться або відбувається. Поширені дієслова вимірювання включають у себе 次 (cì), 遍 (biàn) і 下 (xià). Знову ж таки при перекладі слово «рази, раз» може опускатись, як приклад: 我去过上海三次 – я була в Шанхаї три рази або я бувала в Шанхаї тричі. Отже дієслівні рахівні слова допомагають вказати на частоту виконання дії та кратність, дієслівні рахівні слова полегшують будову речень. За допомогою їх нам не потрібно використовувати та будувати складні граматичні структури та звороти. Також всі рахівні слова допомагають нам виразити певну емоцію. Оскільки кожна граматична особливість є прикрасою мови, то і рахівні слова забарвлюють та прикрашають китайську мову. (Chen, K.J, Liu, S.H., 1992)

Висновок до розділу 1

У першому розділі курсової роботи було розглянуто теоретичні аспекти функціональних особливостей рахівних слів у сучасній китайській мові. За допомогою аналізу літературних джерел було визначено, що рахівні слова виконують важливі функції в мовній системі, вказуючи на кількість або характер об'єктів у мовленні. Також було проаналізовано класифікацію рахівних слів за граматичними та семантичними ознаками, що дозволило отримати загальне

уявлення про їхню роль у китайській мові. Перший розділ курсової роботи підтверджує значимість рахівних слів у формуванні граматичної структури китайської мови та їхню важливу роль у забезпеченні точності та ясності комунікації. Детальний аналіз та систематизація теоретичних аспектів створюють підґрунтя для подальшого дослідження функціональних особливостей рахівних слів у контексті китайської мови. Граматика китайської мови має багато унікальних рис і відрізняється від будь-якої іншої мови. Протягом багатьох років велика кількість філологів займається дослідженням китайської мови. Для повного розуміння даної теми необхідно глибоко зануритися у історію виникнення та використання рахівних слів.

Використання класифікаторів в Китаї має давню історію, яка триває понад три тисячі років. Визначення класифікаторів (рахівних слів) як самостійного та незалежного класу слів у сучасній китайській граматичній системі представляє виклик, який супроводжується значною кількістю дискусій стосовно того, як цей граматичний клас повинен бути названий. Ця проблема пояснюється великим впливом історії на формування даної граматичної одиниці. За історичними даними, вимірювальні слова або класифікатори спочатку розглядалися як "підтип" або "рахівне слово", і пройшло чимало часу, перш ніж вони були визнані як самостійна граматична категорія та отримали загальноприйнятий термін. Ці службові слова, додані до числівників, вказують на конкретну однорідну категорію предметів, які подібні за певними критеріями. У повсякденному житті ми часто стикаємося з ситуаціями, коли потрібно точно визначити кількість предметів, залежно від їхньої форми, розміру або категорії. Тому до числівників додається відповідне рахівне слово, що відображає цю категорію предметів. Вибір конкретного рахівного слова не є випадковим і залежить від категорії, до якої відноситься даний предмет.

Використання дієслівних рахівних слів в китайській мові є ключовим для вказівки на частоту та кратність виконання певної дії, що значно спрощує структуру речень. Завдяки цим рахівним словам, ми уникаємо необхідності створювати складні граматичні конструкції та висловлювання, оскільки вони дозволяють передати бажану інформацію більш прямо та ефективно. Крім того, рахівні слова [Введіть текст]

відіграють значну роль у вираженні емоцій та нюансів, додаючи мові експресивності та глибини. Як і багато граматичних особливостей, рахівні слова не лише виконують практичну функцію, але й збагачують мову, надаючи їй особливої виразності та кольоровості. Це робить їх не тільки інструментом для точності викладу думок, але й засобом для створення живописних і емоційно насичених висловлювань, що відкриває нові горизонти для вираження думки та почуттів у китайській мові.

РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ФУНКЦІЙ РАХІВНИХ СЛІВ

2.1 Практичне використання рахівних слів у китайському реченні

Рахівні слова, відомі також як класифікатори або лічильні слова, є важливою частиною китайської мови. Вони використовуються для вказівки кількості або типу предметів у реченні. У китайській мові існує велика кількість різних кількісних слів, які варіюються залежно від типу предметів, які вони описують. Наприклад, для рахування "одного" предмета використовується кількісне слово "个" (gè), для плоских предметів, таких як книги або листи, - "本" (běn), для тварин - "隻/只" (zhī), для людей - "位" (wèi), для чашок або склянок - "杯" (bēi), і так далі. Вивчення цих кількісних слів допоможе вам не тільки краще розуміти китайську мову, а й сприятиме покращенню вашого вживання її у мовленні і письмі. Крім того, це також допоможе уникнути неправильних виразів і зробить вашу мову більш природною та автентичною для носіїв мови. Оскільки рахівні слова є невід'ємною частиною граматики сучасної китайської мови, ми повинні коректно досліджувати та доречно використовувати їх у китайському реченні. Рахівні слова додаються після числівника та використовуються як одиниці вимірювання для підрахунку предметів. 我想买一辆蓝色的车 - wǒ xiǎng mǎi yī liàng lán sè de chē; хочу купити одну синю машину. (Де — yī є числівником, 辆 liàng є рахівним словом для автомобілів, 车 chē є іменником)

这本书我已经看了三次。 - zhè běn shū wǒ yǐ jīng kàn le sān cì; Цю книгу я вже прочитала три рази. (Це речення ми можемо розділити на дві частини, у кожній з яких є певне рахівне слово: у першій частині ми бачимо 本 běn – рахівне слово для книг, а іменником є 书 shū; а у другій частині речення числівником виступає 三 sān, 次 cì - рахівне слово, яке вказує на кількість разів).

这张画是你自己画的吗? - zhè zhāng huà shì nǐ zì jǐ huà de ma?; Цю картину ви самі намалювали? (Рахівним слово у даному прикладі виступає 张 zhāng – рахівне слово для плоских предметів, а іменником є 画 huà – малюнок).

Вони можуть бути розділені на три категорії:

[Введіть текст]

❖ Перша категорія використовує один вид звичайного іменника, щоб виразити кількість інших предметів, наприклад "杯" (bēi - рахівне слово для стаканів, чашок і тд), "桶" (tǒng – рахівне слово для відер; відерець; бочок і тд.) "包" (bāo – рахівне слово для обгорток, упаковок, тар; вузлів; також слово для предметів в упаковці) та інші, які можуть служити як кількісні слова для "水" (shuǐ – вода), "油" (yóu – олія) і т.д., утворюючи "一杯水" (yī bēi shuǐ – одна чашка води) або "水一杯" (shuǐ yī bēi – вода в чашці) тощо.

❖ Друга категорія - це спеціальні назви, які використовуються для вимірювання, ваги або обсягу, такі як "尺" (chǐ - китайський фут, міра довжини, що дорівнює 1/3 метра), "寸" (cùn - міра довжини, близько 3,33 см; вершок, дюйм; одна десята китайського фута 尺), "斤" (jīn – півкіло, китайський фунт; 10 лянів/500 грамів у КНР та Малайзії, 16 лянів/600 грамів у Гонконгу, Сінгапурі, на Тайвані та ін.), "升" (shēng - міра об'єму для рідких і сипких тіл, що дорівнює 10 ге, або 1,04 літра) і т. д. Однак серед них також існують дві різниці: 尺, 升, і т.д. можуть виражати обсяг, а також є назвами предметів (тобто звичайними іменниками); а у свою чергу такі слова як, 寸, 斤 і т. д. лише назви, без конкретного предмета, їх роль обмежується лише вираженням кількості.

我要洗一张六寸的彩色照片 - wǒ yào xǐ yī zhāng liù cùn de cǎisè zhàopiàn, Я хочу проявити шестидюймову кольорову фотографію.

我们喝完了四升啤酒 – wǒmen hē wánliǎo sì shēng píjiǔ, Ми допили чотири літри пива.

❖ Третя категорія – це кількісні слова, які не є предметами, але також не є спеціальними назвами, більшість з них перетворюються з іменників у прикметники, таких як "个", "只", "朵", "匹" і т. д. Хоча вони мають різноманітні форми, але є деякі стандартизовані вирази, які використовуються

на постійній основі; наприклад, ми завжди використовуємо "几个" (jǐ ge - скільки?) замість "几只" (jǐ zhǐ), із квітами ми завжди використовуємо "几朵" (jǐ duǒ) замість "几个" (jǐ ge), а при лічбі коней ми використовуємо "几匹" (jǐ pǐ) замість "几头" (jǐ tóu). Ці різниці, хоча й не великі та виникли від звичаю, але також не залишаються без системи, вони в основному залежать від форми, якості та функцій речей: наприклад, завжди вузькі предмети називають "几条" (jǐ tiáo), такі як палиці, батоги, штани і т.д. Предмет, що є плоскими за своєю формою завжди називають "几张" (jǐ zhāng), такі як папір, шкіра і т. д.

他们给了你多少朵花? - tāmen gěile nǐ duōshǎo duǒ huā? ; Скільки квітів тобі подарували?

我能问你几个问题吗? - wǒ néng wèn nǐ jǐ gè wèntí ma?; Чи можу я поставити вам кілька запитань?

妈妈晚饭做了 5 条鱼。 - māma wǎnfàn zuòle 5 tiáo yú; На вечерю мама приготувала 5 рибин.

Перші дві категорії – це спеціалізовані одиниці вимірювання для загальних назв матеріалів, а у свою чергу третя категорія – це спеціалізовані одиниці вимірювання для індивідуальних назв (або загальних назв) предметів. Це є приблизний розподіл застосування рахівних слів. Іноді рахівні слова використовуються як прикметники. У китайській мові рахівні слова можуть виконувати функцію прикметника, коли вони описують або характеризують різні аспекти предмета чи ситуації. Наприклад, числівники можуть вказувати на об'єм, розмір або кількість, а також функціонувати як порядкові числівники, щоб вказати послідовність. (Li, C.N., Thompson, S.A, 1989) Таке використання робить мовлення точнішим та більш виразним, допомагаючи зрозуміти контекст та описати предмет чи ситуацію більш детально. Рахівні слова в китайській мові можуть виконувати роль прикметника у різних випадках, коли вони характеризують або вказують на якісні аспекти предмета чи ситуації. Ось кілька прикладів:

1. Вираження об'єму або кількості: рахівні слова можуть вказувати на об'єм або кількість, і тоді вони функціонують як прикметники. Наприклад: "三个人" (sān gè rén - Три людини), де 三 – три функціонує як числівник, а 人 – людина як іменник.

三个人去了公园 - sān gè rén qùle gōngyuán; Троє людей пішли в парк.

2. Вираження масштабу або розміру : рахівні слова можуть використовуватися для вираження масштабу або розміру і в даному випадку вони також можуть бути ролі прикметника. Наприклад: "大商店" (dà shāngdiàn - великий магазин), де 大 - великий функціонує як рахівне слово-прикметник, а 商店 - магазин як іменник.

家附近有一家大超市 - jiā fùjìn yǒu yījiā dà chāoshì; Великий супермаркет знаходиться недалеко від дому.

3. Порядкові числівники можуть використовуватися як прикметники, щоб вказати порядок або послідовність. Наприклад: "第一天" (dì yī tiān - перший день), де (第一 - перший) функціонує як порядковий числівник-прикметник, а 天 - день як іменник. (Po-Ching, Y., Rimmington, D, 2015)

我在新学校的第一天就生病了 - wǒ zài xīn xuéxiào de dì yī tiān jiù shēngbìngle; У перший день у новій школі я захворіла.

Рахівні слова у китайській мові можуть виступати як прикметники, описуючи різні аспекти предмета або ситуації. Наприклад, вони можуть вказувати на розмір, кількість або послідовність. Це робить мовлення більш конкретним та зрозумілим, допомагаючи передати деталі та характеристики об'єкту або події.

Практичне використання рахівних слів у китайській мові є важливою складовою комунікації та розуміння повсякденних ситуацій. Зазвичай рахівні слова займають позицію після числівника перед іменником, утворюючи таку схему: числівник + рахівне слово + іменник (一条裤子 - yī tiáo kù zi одна пара штанів). Положення рахівного слова в сучасному китайському реченні зазвичай має одну сталу позицію. (Карпенко Д.О. 2023) Через це, ми розглянемо більш детально практичне використання класифікаторів, ось декілька основних випадків їх практичного використання:

[Введіть текст]

Підрахунок предметів є одним із найпоширеніших використань рахівних слів у китайській мові і є важливою складовою комунікації у повсякденному житті. Ось кілька додаткових важливих аспектів цього використання:

1. **Гнучкість:** у китайській мові існує велика гнучкість у використанні рахівних слів для підрахунку предметів. Наприклад, для різних типів об'єктів використовуються різні класифікатори. Наприклад, для книг використовується "本" (běn), для яблук - "个" (gè), для людей - також "位" (wèi), а для тварин - "只" (zhī). Ця гнучкість дозволяє точніше виражати кількість предметів.

这本书是昨天买的 - zhè běn shū shì zuótiān mǎi de (Ця книга була куплена вчора);

这所学校有十五位老师 - zhè suǒ xuéxiào yǒu shí wǔ lǎo shī (У цій школі є 15 вчителів)

2. **Кількість і типи:** У китайській мові є безліч варіацій рахівних слів для підрахунку різних кількостей предметів. Наприклад, для одного предмета використовується "一个" (yī gè), для двох - "两个" (liǎng gè), а для трьох - "三个" (sān gè). Це дозволяє точно виражати кількість предметів в залежності від контексту.

我在意大利旅行了两个月 - wǒ zài yìdàlì lǚxíng le liǎng gè yuè, Я подорожувала Італією два місяці.

我大学的假期持续五个星期 - wǒ dàxué de jiàqī chíxù wǔ gè xīngqī, Канікули в університеті, у якому я навчаюсь, тривають 5 тижнів.

3. **Культурні аспекти:** у китайській культурі деякі рахівні слова можуть мати додаткові значення або асоціації. Наприклад, використання певних класифікаторів може вказувати на формальність, ввічливість або відношення до об'єкта. Також, деякі класифікатори можуть мати символічне значення, яке відображає традиції або культурні звичаї.

各位来宾，你好！ - gèwèi láibīn, nǐ hǎo! Привіт, дорогі гості! (У даному реченні ієрогліф 位, є показником ввічливості та поваги) (Wang, L 2016)

我最喜欢的动物是狗，所以我家里养了三只狗 – wǒ zuì xǐhuān de dòngwù shì gǒu, suǒyǐ wǒ jiālǐ yǎngle sān zhī gǒu, Найулюбленіші мої тварини – це собаки, тому дома у мене їх три. (Цей приклад демонструє нам символіку домашнього благополуччя та сімейної теплоти, за допомогою використання ієрогліфа 只)

- ❖ Опис характеристик за допомогою рахівних слів у китайській мові дозволяє точніше передати різноманітні аспекти предметів.

爸爸钓到了一条鱼 - bàba diào dào le yītiáo yú, Тато зловив одну рибику. (Може вказувати на те, що ця рибику є довгою, тобто вказує на розмір)

我买了三公斤只苹果 - wǒ mǎi le sān gōngjīn zhī píngguǒ, Я купила три кілограми яблук. (Класифікатор 只 вказує на те, що яблука можуть бути округлими або маленькими, тобто вказує на форму)

昨天我们订了红色衣服 - zuótiān wǒmen dìng le hóngsè yīfú, Вчора ми замовили червоний одяг. (Ієрогліф 红 додатково підкреслює червоний колір і тим самим вказує на нього)

这张桌子是块石头做的 - zhè zhāng zhuōzi shì kuài shítou zuò de, Цей стіл виготовлений із каменю. (У даному прикладі 块 вказує на матеріал для предметів з твердих матеріалів, таких як дерево чи камінь)

- ❖ Вказівка на кількість за допомогою рахівних слів у китайській мові дозволяє зручно та чітко вказати кількість предметів, які ви хочете придбати, замовити або подарувати. Вказівка на кількість здійснюється досить легко і натурально, і вона є стандартною практикою в повсякденному спілкуванні. Це дозволяє вам виразно виражати свої потреби або наміри у магазинах, ресторанах, при замовленні товарів або подарунків тощо.

我要买两本书 - (wǒ yào mǎi liǎng běn shū), Я хочу придбати дві книги де "两" (liǎng) вказує на кількість, яку хочуть придбати, і "本" (běn) є класифікатором для книг.

过年买了很多礼物，一共 10 件 - guònián mǎile hěnduō lǐwù, yīgòng 10 jiàn, На Новий Рік було куплено багато подарунків, у цілому їх було 10. (І знову ми спостерігаємо, що рахівне слово допомагає нам вказати на точну кількість предметів.)

节日晚餐，我和朋友点了 10 道菜 - jiérì wǎncān, wǒ hé péngyǒu diǎnle 10 dào cài, На святкову вечерю я та мої друзі замовили 10 страв. (Sara Rovira Esteva and 罗飒岚, 2008)

2.2 Порівняння використання рахівних слів у китайській мові та в інших східних мовах

Рахівні слова є самостійною граматичною одиницею, яка не поширеною серед інших мов. Хоча вони досить часто зустрічаються в інших східних мовах, а саме японській та корейській мовах. Японська мова використовує так звані лічильники або рахівні слова, щоб лічити іменники. Іменники в японській мові не мають числа; вони не мають ані однини, ані множини, крім випадків, коли це можна зрозуміти з контексту. Таким чином, коли японці вказують на певну кількість чогось, їм необхідно поєднати об'єкт (іменник) із відповідним кваліфікатором. Граматика проста та дуже схоже на китайську мову. (Stefan Kaiser, 2003) Так само, як і в китайській мові рахівні слова часто залежать від типу об'єкта, його форми, розміру або інших характеристик. Рахівні слова займають таку ж саму позицію в реченні, як і в китайській мові, а саме: числівник + рахівне слово + іменник. (Hoffman, 1876)

Таблиця 1: порівняння використання рахівних слів на прикладах

Японська мова	Китайська мова
三つの本 (みっつのほん, mittsu no hon) - три книги.	三本书 (sān běn shū) - три книги
五羽の鳥 (ごわのとり, gowa no tori) - п'ять птахів.	五只鸟 (wǔ zhī niǎo) - п'ять птахів
二つの箱 (ふたつのはこ, futatsu no hako) - дві скрині.	两个箱子 (liǎng gè xiāngzi) - дві скрині.

Проаналізувавши дану таблицю, можна зробити висновок, що рахівні слова даних двох мов саме за граматичними особливостями є подібними: лічильне слово [Введіть текст]

передає кількість чи кількісну оцінку, а потім вже слідує сам іменник. Але є звісно і достатня кількість відмінностей, такі як:

- ❖ Звукові різноманітності між рахівними словами в японській мові можна побачити наступними прикладами:

Різнманітність вимови залежно від іменника: у японській мові деякі рахівні слова можуть мати різні варіанти вимови в залежності від іменника. Наприклад, рахівне слово для "один" - "一" може мати різні вимови: "ひとつ" (hitotsu) для одного об'єкта та "いち" (ichi) у числі.

このリンゴは一つです (kono ringo wa hitotsudesu.) – Це яблуко одне = 这个苹果是一个 (zhègè píngguǒ shì yīgè) – Це яблуко одне

プクいち (puku ichi) – один напій = 一杯饮料 (yībēi yǐnliào) – Один напій.

У китайській мові вимова числівника не змінюється в залежності від іменника з яким він вживається.

Зміна фонетики у залежності від контексту: Деякі рахівні слова можуть зазнавати фонетичних змін у залежності від граматичних правил або контексту. Наприклад, рахівне слово "さん" (san) для числа "три" може змінюватися на "みっつ" (mittsu) після іменників для вказівки на кількість.

「さん」 для вимови числа "три":

この机の上に本が三冊あります。(kono tsukue no ue ni hon ga san-satsu arimasu) - На цьому столі є три книги. = 这张桌子上有三本书 (zhè zhāng zhuōzi shàng yǒusān běn shū) – На цьому столі є три книги

「みっつ」 для вимови кількості "три":

りんごを買ってきました。りんごは三つ買いました。(Ringo o katte kimashita. Ringo wa mittsu kaimashita) - Я купив яблука. Я купив три. = 我买了苹果。我买了三个 (wǒ mǎile píngguǒ. wǒ mǎile sān gè) - Я купив яблука. Я купив три.

Отже, "さん" використовується для числа "три" у складі числівника, коли об'єкт підлягає лічбі, а "みっつ" використовується як самостійне рахівне слово, яке

[Введіть текст]

вказує на кількість об'єктів. Проаналізувавши порівняння даних прикладів, можна спостерігати, що незважаючи на зміну контексту речень, вимова рахівних слів не змінюється.

Різні варіанти вимови в різних ситуаціях: Однакові рахівні слова можуть мати різні варіанти вимови в залежності від говоріння. Наприклад, рахівне слово "はい" (hai) може вживатися для "один" у писемній мові, але в усній мові може мати варіант вимови "ひとつ" (hitotsu).

Різницю між "はい" та "ひとつ" можна пояснити наступними прикладами:

Один при письмі: このペンは一本です。(Kono pen hai ippondesu) - Ця ручка одна. = 这支笔是一支 (zhè zhī bǐ shì yī zhī) – Ця одна ручка.

Один для використання усно: リンゴを買いました。リンゴは一つだけです。(ringo o kaimashita. ringo wa hitotsudakedesu) - Я купив яблука. Яблуко одне. = 我买了苹果。一个苹果。(wǒ mǎile píngguǒ. yīgè píngguǒ.) - Я купив яблука. Яблуко одне.

Вимова числівника в сучасній китайській мові не змінюється навіть при змінні рахівного слова. Таким чином, "はい" використовується для числа "один" у писемній мові, тоді як "ひとつ" використовується для вимови числа "один" усно. У китайській мові знову ж таки таких змін немає. (Hoffmann, 1876)

Також однією з вагомих відмінностей китайської на японській мов є те, що рахівні слова в японській можуть займати позицію перед і після іменником, залежно від контексту та виразності. Так, у китайській мові рахівні слова зазвичай розташовуються перед іменниками, вказуючи на кількість або кількісну оцінку предметів. Ось декілька прикладів:

1. 三本书 (sān běn shū) - три книги.
2. 五个苹果 (wǔ gè píngguǒ) - п'ять яблук.
3. 十支铅笔 (shí zhī qiānbǐ) - десять олівців.

У японській мові рахівні слова можуть розташовуватися як перед, так і після іменників, залежно від контексту та виразності, як у наступних прикладах:

1. 本 (ほん) тут вживається після іменника: 三本の本 (さんぼんのほん) - три книги.

2. 枚 (まい) вживається перед іменником: 五枚のリンゴ (ごまいのりんご) - п'ять яблук.

Саме такий підхід до розташування рахівних слів у японській мові забезпечує гнучкість у конструюванні речень та можливість вибору найбільш підходящого варіанту в залежності від ситуації. У японській мові, вибір розташування рахівного слова перед або після іменника може залежати від контексту, виразності та мовного стилю. (Kim, T. 2012)

Також, усім відома схожість писемності, а саме ієрогліфіки, японської та китайської мов. Тому, використовуючи метод спостереження, порівняємо схожість ієрогліфів в області рахівних слів (див. Таб 2):

Таблиця 2: порівняння схожості ієрогліфів у східних мовах

Японська мова	Китайська мова
個(こ, ko) - загальне рахівне слово, використовується для лічби різних об'єктів, таких як предмети, люди тощо. 5 個ボールペン (ごこボールペン) 5-Ko bōrupen - п'ять ручок.	个 (gè) - універсальне слово міри 这个手提箱很重。zhège shǒutí xiāng hěn zhòng. – ця валіза дуже важка.
本(ほん, hon) - використовується для довгих, трубчастих предметів, таких як книги, олівці, палички тощо. 2 本鉛筆 (にほんえんぴつ) 2-Pon enpitsu - Два олівці	本 běn - класифікатор для книг, періодичних видань, файлів тощо. 这本词典是我的老师给我写学期论文的。zhè běn cídiǎn shì wǒ de lǎoshī gěi wǒ xiě xuéqí lùnwén de. – Цей словник мені дав вчитель для написання курсової роботи.
枚(まい, mai) - використовується для тонких, плоских предметів, таких як	枚 (méi) – рахівне слово для округлих предметів, таких як монети, печаток і тд.

<p>монети, листи паперу, фотографії тощо. 10枚硬貨(じゅうまいこうか) 10-Mai kōka - десять монет</p>	<p>我有 10 枚中国硬币。 Wǒ yǒu 10 méi zhōngguó yìngbì - у мене є 10 китайських монет.</p>
<p>匹(ひき, hiki) - використовується для тварин, таких як коні, собаки, риби тощо. 3匹犬(さんびきいぬ) 3-Biki inu - Три собаки 2匹魚(にひきさかな) 2-biki sakana - Дві риби</p>	<p>只 zhī - рахівне слова для деяких тварин, такі як собаки, кішки та птахи і тд. 我妈妈有两只最喜欢的狗 wǒ māma yǒu liǎng zhī zuì xǐhuān de gǒu - Моя мама має двох улюблених собак</p>
<p>隻(せき, seki) - використовується для лічби одиночних об'єктів, таких як кораблі, човни, птахи тощо. 1隻船(いつせきふね) 1-Seki-sen - один корабель</p>	<p>艘(sōu) – рахівне слово для кораблів та суден. 有钱人至少拥有一艘游艇 yǒu qián rén zhìshǎo yǒngyǒu yī sōu yóutǐng - Багаті люди мають хоча б одну яхту</p>
<p>杯(はい, hai) - використовується для лічби рідини або напоїв, таких як чай, кава, вода тощо. 2杯お茶(にはいおちゃ) 2-Pai ocha - Два чашки чаю 3杯コーヒー(さんはいこーひー) 3-pai kōhī - Три чашки кави</p>	<p>杯" (bēi) – рахівне слово для рідини або напоїв, таких як чай, кава, вода тощо. 我早餐喜欢喝一杯橙汁 wǒ zǎocān xǐhuān hè yībēi chéngzhī – На сніданок я обожаю пити склянку апельсинового соку.</p>
<p>人(にん, nin) - використовується для лічби людей. 4人家族(よにんかぞく) 4-Ri kazoku – родина з чотирьох людей 5人友達(ごにんともだち) 5-ri</p>	<p>人 rén - рахівне слово для людей 这个人是我的朋友 zhège rén shì wǒ de péngyǒu – ця людина мій друг</p>

tomodachi - п'ять друзів	
--------------------------	--

Так само, як і в Китаї, японці використовують рахівні слова у повсякденному житті, особливо коли йдеться про обмін інформацією про кількість предметів, людей, подій тощо. Тобто практичне використання цієї граматичної одиниці, схоже у всіх східних мовах. Ось декілька практичних ситуацій, де використання рахівних слів є важливим:

- 1 Покупки: при покупках необхідно вказати кількість товару, яку потрібно придбати. Наприклад, "san-mai" (три штуки) для аркушів паперу або "san-ko" (три штуки) для фруктів.

リンゴを3個ください (ringo o 3-ko kudasai) – три яблука, будь ласка;

本を2冊欲しいのですが (hon o 2-satsu hoshī nodesuga) – я б хотіла дві книги;

水のボトルを5本ください (mizu no botoru o 5-pon kudasai) – п'ять пляшок води, будь ласка.

Відповідниками в китайській мові є:

请给我三个苹果 (qǐng gěi wǒ sān gè píngguǒ) - три яблука, будь ласка;

我想要两本书 (wǒ xiǎng yào liǎng běn shū) - я б хотіла дві книги;

请给我五瓶水 (qǐng gěi wǒ wǔ píng shuǐ) - п'ять пляшок води, будь ласка.

- 2 Ресторани і кафе: при замовленні страв в ресторані або кафе, вам можуть запитати, скільки порцій ви бажаєте. Наприклад, "ni-nin meshi" (страви для двох осіб).

ピザを1つください (piza o 1tsu kudasai) – одна піца, будь ласка;

昼食を2つください (chūshoku o 2tsu kudasai) – два обіди, будь ласка;

3人分セットをお願いします (3 ninbun setto o onegaishimasu) - набір для трьох осіб, будь ласка.

Відповідники в китайській мові:

请一份披萨 (qǐng yī fèn pīzà) - одна піца, будь ласка;

请吃两顿午餐 (qǐng chī liǎng dùn wǔcān) - два обіди, будь ласка;

[Введите текст]

请给三人一组(qǐng gěi sān rén yī zǔ) - набір для трьох осіб, будь ласка.

- 3 Транспорт і подорожі: при купівлі квитків на транспорт (наприклад, на автобус або поїзд), вам потрібно буде вказати кількість квитків, які вам потрібно.

チケットを1枚ください (Chiketto o 1-mai kudasai) - Будь ласка, один квиток;

二人で駅までお願いします (Futari de eki made onegaishimasu) - Будь ласка, відвезіть нас двох на станцію;

バスに3席お願いします (Basu ni 3-seki onegaishimasu) - три місця в автобусі, будь ласка.

Відповідники в китайській мові:

请一张票 (Qǐng yī zhāng piào) - Будь ласка, один квиток;

请送我们两个去车站。(qǐng sòng wǒmen liǎng gè qù chēzhàn) - Будь ласка, відвезіть нас двох на станцію;

公共汽车上请坐三个座位。(Gōnggòng qìchē shàng qǐng zuò sān gè zuòwèi) - три місця в автобусі, будь ласка.

- 4 Зустрічі і події: при організації зустрічей або запрошенні гостей важливо вказати точну кількість людей, яких очікуєте.

10人でパーティーに行きます (10-Ri de pātī ni ikimasu) – прийду на вечірку з 10 людьми;

ゲストは4名予定 (Gesuto wa 4-meī yotei) – очікуються чотири гостя.

Відповідники у китайській мові:

我将参加一个有10个人的聚会 (Wǒ jiāng cānjiā yīgè yǒu 10 gèrén de jùhuì) - прийду на вечірку з 10 людьми;

预计有四位客人 (yùjì yǒu sì wèi kèrén) - очікуються чотири гостя.

- 5 Розмова про час і частоту: у розмовах про час і частоту подій також часто використовуються рахівні слова, наприклад, "nan-ji" (котра година) або "nan-do" (скільки разів).

私たちが会うとき? (watashitachi ga au toki?) - Коли ми зустрінемося?;

[Введіть текст]

私は週に 3 回ヨガをします(Watashi wa shū ni 3-kai yoga o shimasu)- Я займаюсь йогою тричі на тиждень.

Відповідники у китайській мові:

我们什么时候见面? (wǒmen shénme shíhòu jiànmiàn?) - Коли ми зустрінемося?;

我每周做三次瑜伽 (wǒ měi zhōu zuò sāncì yújiā) - Я займаюся йогою тричі на тиждень. (Martin, S. E. 2003)

Проаналізувавши ці дві мови, можна зрозуміти, що значної граматичної різниці між використанням рахівних слів китайської та японської мов немає. В японській мові рахівні слова можуть змінюватися залежно від контексту і ввічливості. Слід відзначити різницю в писемній системі: китайська мова має логографічну систему письма та ієрогліфічну систему, тоді як у японській використовуються ієрогліфи (кандзі), катакана та хірагана, які представляють звуки, а не значення.

Висновки до розділу 2

У другому розділі курсової роботи було досліджено практичне використання рахівних слів у китайському реченні та порівняли використання рахівних слів у китайській мові та японській. Використовуючи різні методи аналізу тексту, було проаналізовано різні варіації практичного використання лічильних слів у різних східних мовах.

У пункті 2.1 було досліджено, що у китайській мові рахівні слова відіграють важливу роль у визначенні порядку слів у реченні. Вони мають встановлену позицію у висловлюванні та можуть вказувати на кількість або конкретизувати певний предмет чи об'єкт. Крім того, рахівні слова можуть використовуватися як атрибутивні слова, що підсилюють значення прикметника та допомагають уточнити або розширити інформацію у реченні. Наприклад, у реченні "我有两个好朋友" wǒ yǒu liǎng gè hǎo péngyǒu ("У мене є два добрих друга") рахівне слово "两个" (liǎng gè - два) вказує на кількість друзів, а також служить атрибутивним словом, що підсилює значення прикметника "好" (hǎo - добрий). Таким чином, рахівні слова допомагають структурувати речення та точно виражати ідеї у китайському мовленні.

[Введіть текст]

За допомогою роботи над пунктом 2.2 було досліджено, що рахівні слова у розглянутих мовах мають схожі риси та характеристики. Практичне використання також дуже схоже та пов'язане між собою. За допомогою досліджень, було зрозуміло, що саме рахівні слова доносять шарму та особливості до східних мов, а саме китайської та японської.

Отже, рахівні слова є не від'ємною частиною граматики сучасної китайської мови.

ВИСНОВОК

Дана курсова робота на тему «Функціональні особливості рахівних слів у сучасній китайській мові» може підкреслити наступне:

Рахівні слова допомагають визначати чіткий порядок слів у реченні та точно виражати кількість об'єктів, подій або атрибутів. Правильне розуміння та використання рахівних слів допомагає іноземцям та носіям мови уникати непорозуміння. Зараз важко уявити сучасну китайську мову без рахівних слів, але при появі такого поняття багато науковців не розуміли необхідність та шляхи використання їх у реченнях.

Це дозволяє точно визначити кількість предметів в залежності від їхньої форми, розміру або категорії. Вибір конкретного рахівного слова залежить від категорії, до якої відноситься предмет, і не є випадковим. Дієслівні рахівні слова, використовувані в китайській мові, вказують на частоту та кратність виконання певної дії, що спрощує структуру речень і допомагає уникнути складних граматичних конструкцій.

Порівнявши рахівні слова двох східних мов можна зрозуміти, що ця граматична категорія має велику кількість подібних рис та характеристик, але саме в китайській мові ця граматична одиниця є більш структурованою та систематизованою.

У даній курсовій роботі було досягнуто кожна з поставлених наших завдань, а саме:

1. Дослідивши велику кількість історичних джерел та використовуючи порівняльно-історичний метод, було досліджено, що вперше поняття рахівних слів з'явилося у 1898 році. Починаючи з цієї публікації багато сотень років тривали суперечки з приводу цієї граматичної одиниці. З кожним роком відкриваючи нові деталі та особливості. Велика кількість китайських науковців постійно досліджує класифікатори, цим допомагаючи нам доцільніше проаналізувати до дослідити це питання.
2. Проаналізувавши усі сфери використання рахівних слів, можна зробити висновок, що рахівні слова є чудовими описовими елементами для

[Введіть текст]

іменників у китайській мові. Також, використовуючи метод спостереження було зроблено висновки, що в китайській мові ідеально структуровані класифікатори, у залежності від особливих рис іменників.

3. Також було вивчено основні функції рахівних слів у китайському реченні. Проаналізувавши велику кількість матеріалу, можна зробити висновок, що рахівні слова ми використовуємо для вказівки кількості або кількісного відношення, вираження апроксимації (приблизної кількості), використовуємо для утворення лінгвістичної конструкції (числівник + рахівне слово + іменник).

Вивчення історії та розвитку рахівних слів у китайській мові не тільки розкриває перед нами важливі аспекти граматичної структури цієї мови. Воно також дозволяє нам заглибитися у культурні й історичні особливості китайського суспільства. Рахівні слова не просто відображають спосіб, яким китайська мова виражає кількість, вони також переносять на себе традиції, символіку та інші унікальні аспекти китайської культури. Вивчення рахівних слів також дозволяє провести глибокий аналіз лінгвістичних особливостей китайської мови

论文摘要

论文题目:《现代汉语计数词的功能特点》

本课程的目的是研究现代汉语中数词的功能特征。研究对象是现代汉语词汇统计。研究的基础是现代汉语语法中计数词的实际运用分析。本研究的现实意义是为了进一步分析和深化汉语语法知识。

本书也可用于大学或专科学校《实用汉语语法》、《汉语》、《汉语理论与实用语法》等学科的教学过程中。这项工作旨在仔细分析计数单词的语义、句法功能和社会文化背景，并开发一种分类，有助于在语言交流中更好地理解和使用这些单词。本课程的实施过程中运用了大量不同的研究方法，即：分析法、类比法、观察法、演绎观察法。

这项工作证实了计数词在汉语语法结构形成中的重要性及其在保证交流的准确性和清晰度方面的重要作用。对理论方面的详细分析和系统化，为进一步研究汉语语境中数字词的功能特征奠定了基础。这使得它们不仅成为准确表达思想的工具，而且成为创造如画、情感丰富的表达方式的手段，为汉语表达思想感情开辟了新的天地。

正因为如此，学习和研究数字词是学习汉语的重要组成部分，尤其是对于外国人来说。了解这些特征将有助于开发更有效的学习方法并改善与汉语对话者的语言交流，因此，这项工作将为汉语专家的培训做出重大贡献，并将为文化和文化的发展做出贡献。中国与其他国家的语言交流。

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- Карпеко Д. О. Практичний курс китайської мови мови : підруч. для студ. вищ. навч. заклад. / Карпека Д. О. — Вінниця : Нова Книга, 2023. — 845 с.
- Chen, K. J., & Liu, S. H. (1992). Word identification for Mandarin Chinese sentences. In COLING 1992 Volume 1: The 14th International Conference on Computational Linguistics.
- Hoffmann, J. J. (1876). A Japanese grammar. Brill Archive.
- <http://www.facebook.com/MyvicSolutionsLLC>. “Мовні сім’ї світу.” МАЙВІК СОЛЮШНС, 10 Jan. 2015, myvic.com.ua/movni-sim-yi-svitu/. Accessed 20 Apr. 2024.
- Huang, C. R. (2015). Notes on Chinese grammar and ontology: the enduring/perdurable dichotomy and Mandarin DM compounds. *Lingua Sinica*, 1, 1-22.
- Jiang, S. (2017). *The semantics of Chinese classifiers and linguistic relativity*. Routledge.
- Kim, T. (2012). Japanese Grammar Guide. *Tersedia pada* [http://www. guidetojapanese. org/grammar_guide. pdf](http://www.guidetojapanese.org/grammar_guide.pdf) (diakses tanggal 2 Juli 2017).
- Monane, T. A. (1981). Handbook of Modern Japanese Grammar.
- Li, C. N., & Thompson, S. A. (1989). *Mandarin Chinese: A functional reference grammar*. Univ of California Press.
- Po-Ching, Y., & Rimmington, D. (2015). *Chinese: A comprehensive grammar*. Routledge.
- Wang, L. (1994). *Origin and development of classifiers in Chinese*. The Ohio State University.
- Wang, S. (2016). A Textbook-Based Study on Measure Word Acquisition in Learners of Chinese as A Second Language.
- 罗飒岚. (2008). CHINESE CLASSIFICATION CATEGORIES REVISITED/中文分类范畴的重新审视. *Journal of Chinese Linguistics*, 106-120.
- 陈军. (2017). *现代汉语动量词的语义功能和句法分析* (Master's thesis, 湖南大学).
- Martin, S. E. (2003). *A reference grammar of Japanese*. University of Hawaii Press.